

Welkom

gastheer en zijn collega's
leden en niet-leden

en in je agenda: nieuwjaarsborrel
do. 21 januari 2021

online werkbezoek

Nijmegen & kerstborrel, 9 december 2020

Hoe werken we aan gezonde inwoners in een gezonde stad?

Kristine Mourits, beleidsadviseur Gemeente Nijmegen

Gerdine Fransen, Teammanager GGD

Gerard Molleman, Programmamanager Kennis GGD

Gezondheidsbeleid in Nijmegen

Visie en lange termijn

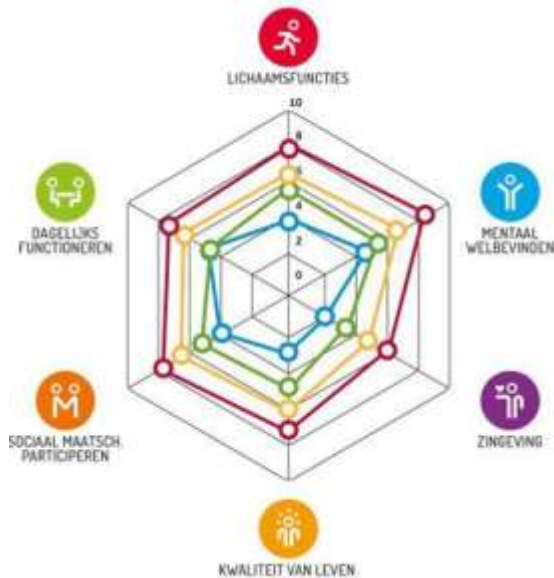
Gezonde inwoners in een gezonde stad

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Positieve gezondheid

Integraal / intersectoraal beleid en uitvoering

Lijn 1: Groen, Gezond en in Beweging

- Een gezonde beweging
 - Groen, gezond en in beweging
- Een gezonde leefomgeving
 - Green Capital
 - Omgevingswet
 - Beweegvriendelijke omgeving
- Een gezonde school
 - Beweegagenda
 - Gezonde school adviseurs GGD
 - Scoren voor gezondheid

Lijn 2: Gezondheidsondersteuning

- Gezonde start en ontwikkeling
 - Jeugdgezondheidszorg
 - Gezond zwanger / gezonde start
 - Prenatale zorg
 - Opvoedondersteuning
 - Beweeg je fit
 - Rookvrije generatie
 - Alcohol en drugspreventie
- Gezondheid en armoede
 - Gezondheidsvaardigheden
 - Meedoenregeling en CAZ
- Mensen met verhoogd gezondheidsrisico
 - Migranten en gezondheid
 - Mensen met een beperking

Lijn 3: Preventie in de wijk

- Wijkagenda en positieve gezondheid
- Gezondheidspromotie in de wijk
 - Inzet gezondheidsmakelaars
 - GGZ preventie in de wijk
- Verbinding welzijn, gezondheid eerstelijnszorg
 - Preventie in de praktijk
- Gezond ouder worden

Gezondheidsbeleid in Nijmegen

Gezonde slagkracht

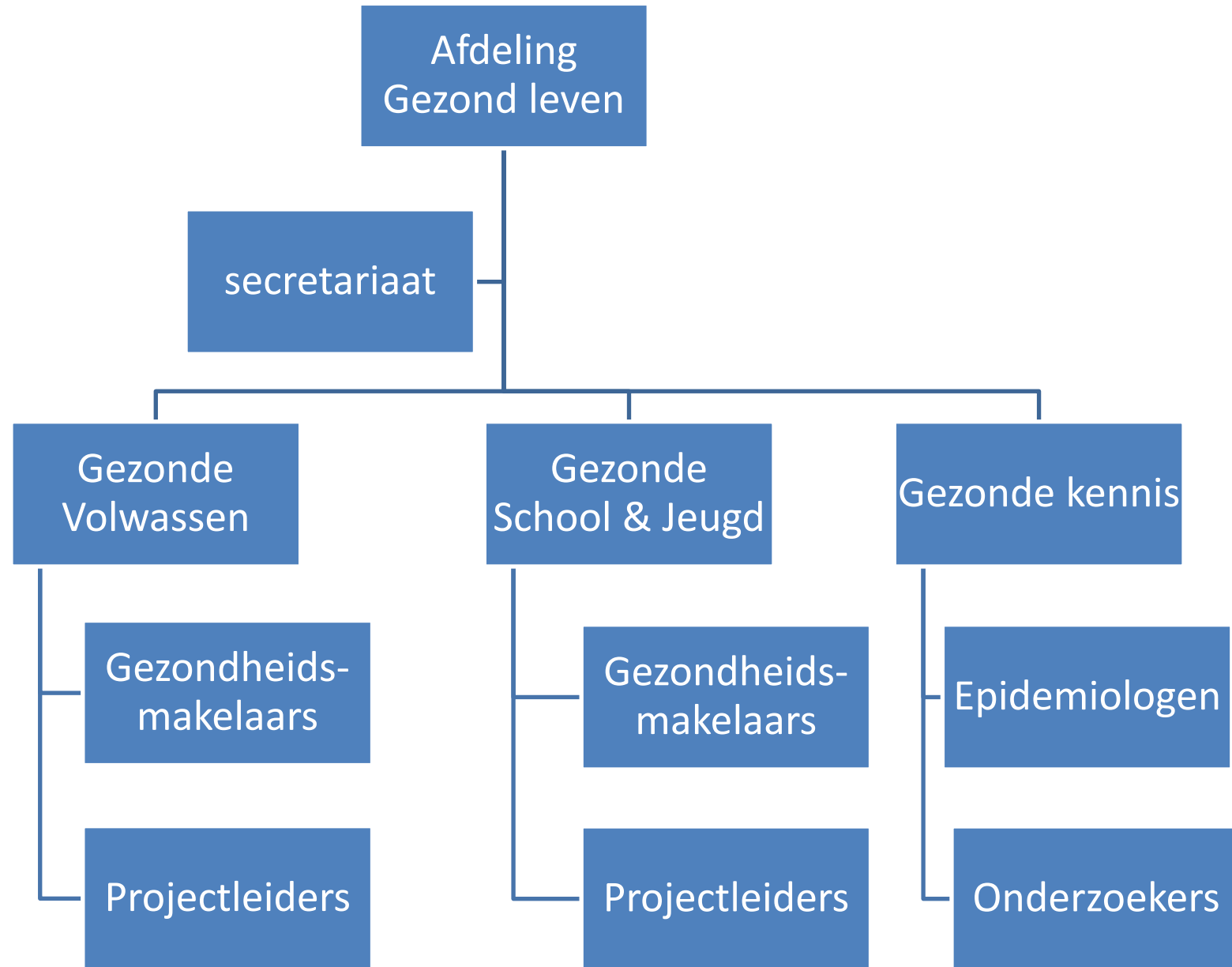
Nieuwe kansen

Hoe afdeling Gezond leven werkt aan gezondere inwoners in Gelderland- Zuid

Gerdine Fransen,
Teammanager Afd. Gezond Leven
Werkbezoek PHNed Nijmegen,
9 december 2020

In Nijmegen
Ieder stadsdeel
eigen makelaar jeugd &
makelaar volwassenen

(Streven naar) Iedere
makelaar max. 2
stadsdelen/gemeenten

gemeente	Jeugd	Volwassen
Berg en dal		
Beuningen		
Buren		
Culemborg		
Druten		
Heumen		
Maasdriel		

Gezondheidsmakelaars

gemeente	Jeugd	Volwassen
Neder-Betuwe		
Tiel		
West Betuwe		
West Maas en Waal		
Wijchen		
Zaltbommel		

gemeente	Jeugd	Volwassen en ouderen
Nijmegen		

Wat doen gezondheidsmakelaars?

- Organiseren van Gezondheidsbevordering van populaties
- Door gemeenten te helpen bij het versterken van hun lokale preventieve infrastructuur
- En doen we altijd in samenwerking met anderen, met ons netwerk.

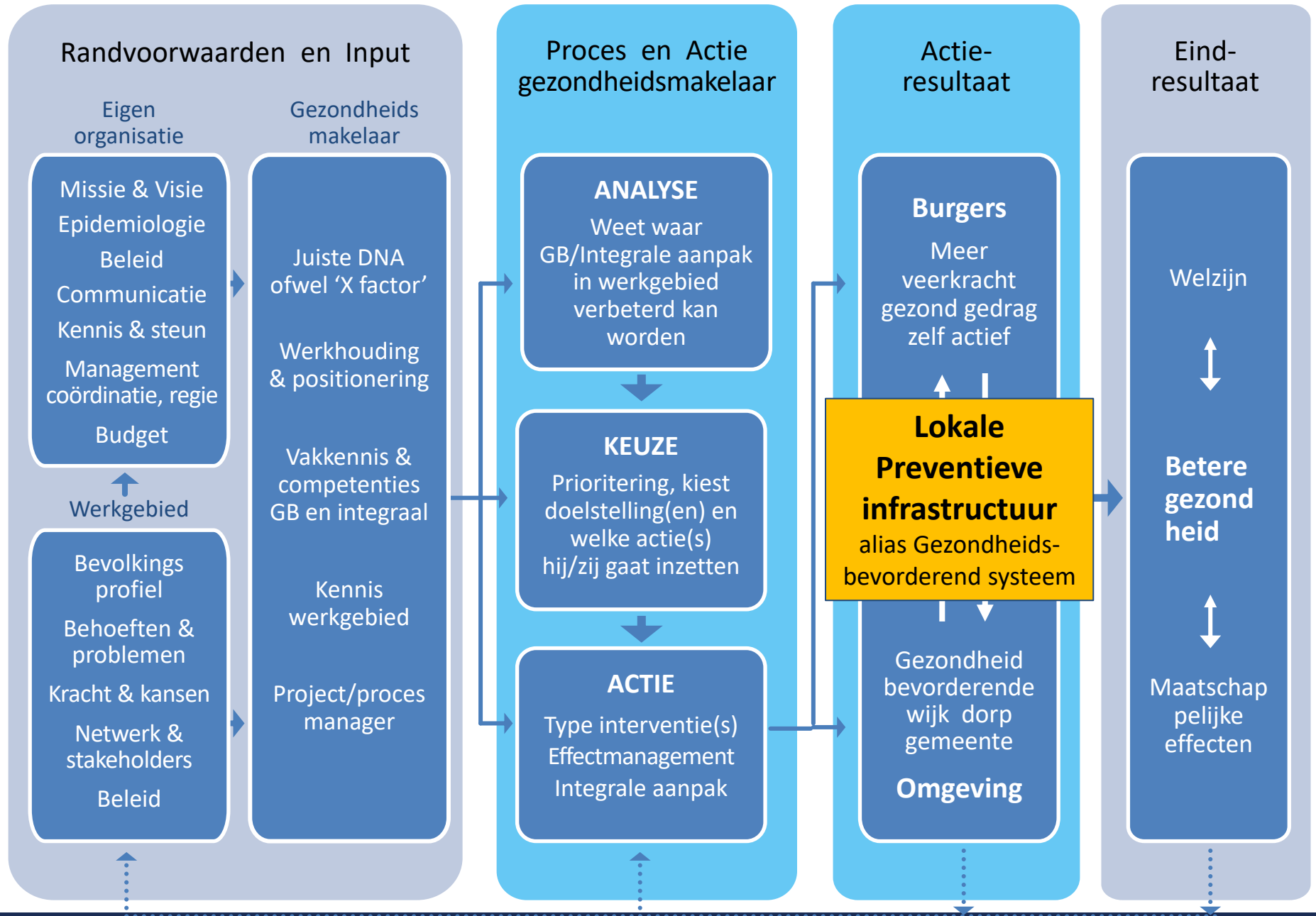
Wat doen we?

- Beplemen, agenderen & beleidsadvies
- Netwerkontwikkeling & samenwerking
- Organiseren
- Community empowerment
- Productontwikkeling
- Educatie & voorlichting

Effectmanagement:

- Bevorderen integrale aanpak
- Bevorderen betrokkenheid & hoog bereik doelgroep
- Science- & evidence-based (oa toolkit RIVM, wijkprofielen)
- Bevorderen Draagvlak, Empowerment
- Op maat , Cultuur-sensitief
- Juiste duur, Timing & intensiteit
- Planmatig werken
- Monitoren, Evaluatie en Verbeteren

Logisch model van effectief functionerende gezondheidsmakelaar

Preventie infrastructuur

Onze beoogde resultaten richten zich op verbeteren van (implementatie van):

- voorlichting en educatie
- fysieke en sociale leefomgeving
- signalering
- beleid
- aanpak, bijvoorbeeld:
 - sociaal draagvlak
 - integraliteit/domein-overstijgende samenwerking
 - intensiteit van de gezondheidsaanpak
 - samenwerkingstructuur
 - duurzaamheid van de gezondheidsaanpak
 - aanpak gebaseerd op actuele gezondheidscijfers/gezondheidsprofielen
 - lerende aanpak
 - betrokkenheid en bereik van de doelgroep

Thema's

GEZONDE SCHOOL

GEZONDE SCHOOL-AANPAK

85%

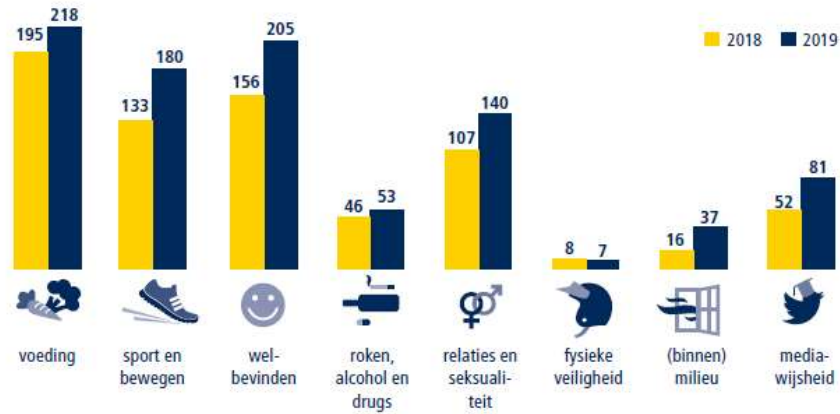
van alle PO/VO/SO-scholen in Gelderland-Zuid (296) is ondersteund met Gezonde School-aanpak

GEZONDE SCHOOLTHEMA'S

- 1 Voeding
- 2 Welbevinden
- 3 Sport en bewegen
- 4 Relaties en seksualiteit
- 5 Mediawijsheid

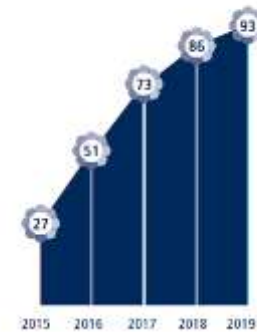
AANTAL SCHOLEN DAT WERKT AAN GEZONDHEIDSTHEMA'S

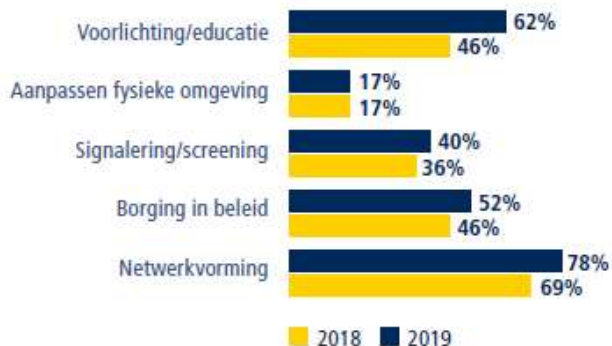
VIGNETTEN

SCHOLEN MET EEN GEZONDE SCHOOL-VIGNET

Zomer 2020: vragenlijst preventie infrastructuur aan samenwerkingspartners:
 N= 127 (jeugd)
 N=154 (volwassenen)
 Resultaten verwacht in januari 2021

GEZONDE LOKALE PROJECTEN

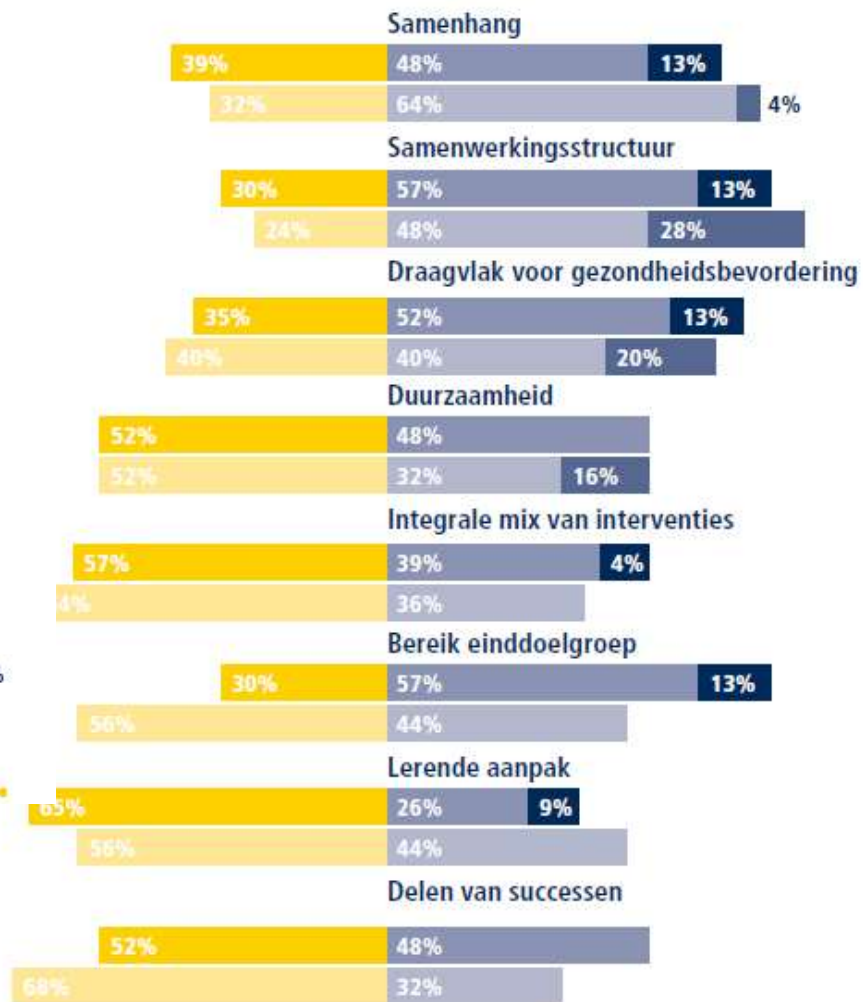
- 1 Sport en bewegen
- 2 Positieve gezondheid
- 3 Mentale gezondheid
- 4 Eenzaamheid
- 5 Gezond gewicht

VERSTERKING LOKALE INFRASTRUCTUUR*

Volwassenen / ouderen

gelijk gebleven enigszins versterkt veel versterkt 2019
 gelijk gebleven enigszins versterkt veel versterkt 2018

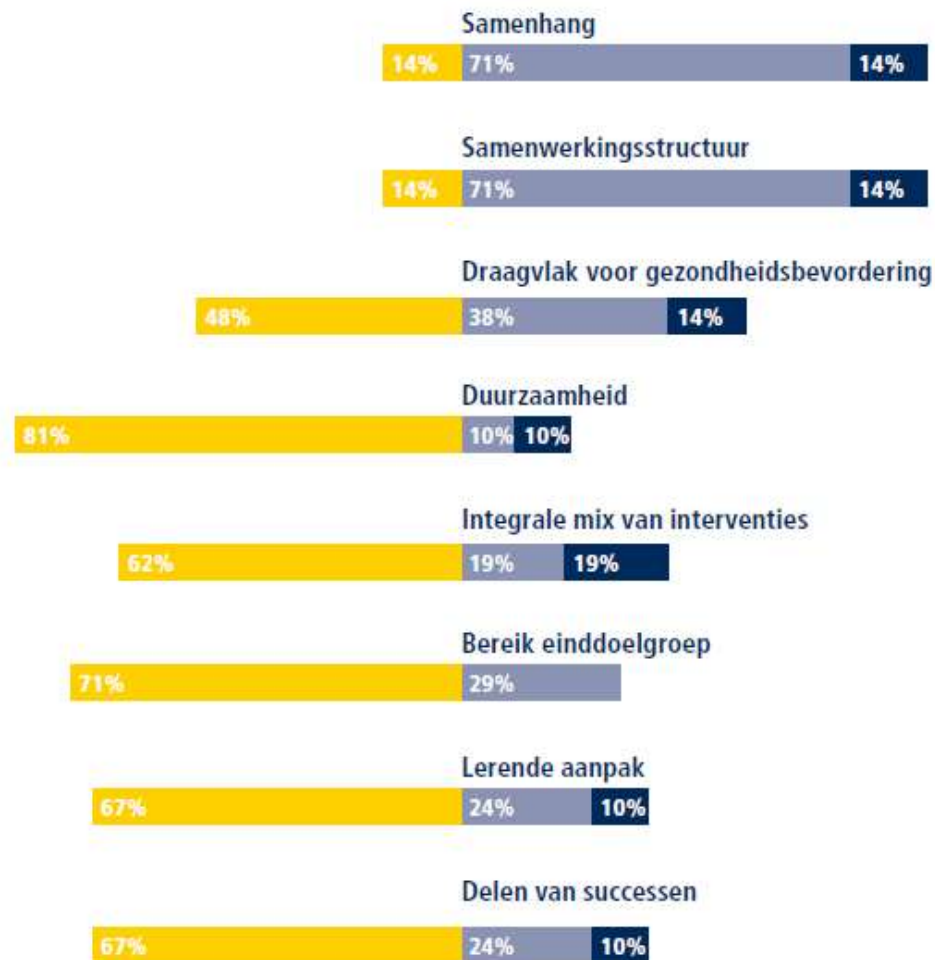

* Volgens het oordeel van gezondheidsmakers over eigen werkgebied (23 gemeenten/wijken).

Jeugd

gelijk gebleven enigszins versterkt veel versterkt 2019**

** In 2019 hebben we voor het eerst de jeugd als aparte leeftijdsgroep benaderd.

<https://youtu.be/OmtMhokecP8>

*korte animatiefilm over onze Gezondheidsmakelaars
en Adviseurs Gezonde School*

Conclusie

- Gezondheidsmakelaars werken aan veel verschillende leefstijlthema's in hun stadsdelen/gemeenten en verstevigen preventieve infrastructuur
- Focus op pleitbezorgen, (beleids)advies, organiseren en stimuleren/ondersteunen collectieve preventie/GB.
- Zijn lokale netwerkers & belangrijk in integrale benadering.

Groen, gezond en in beweging

Prof. dr. Gerard Molleman
GGD Gelderland Zuid / Radboudumc

Nijmegen: Groen, Gezond en in Beweging

Radboudumc

Waarom?

- Over 10 jaar Nijmegenaren gezonder (>2017)
- Dat moet je breed en integraal met elkaar aanpakken
- Gezonde leefstijl en leefomgeving stimuleren
- Een gezonde keuze = een gemakkelijke keuze

Nieuwe kernpartners:

Radboud Universiteit

Hogeschool

van Arnhem en Nijmegen

Aanpak gezondheidsbeleid:

Uitgangspunten: Ottawa-charter van de WHO (1986)

1. Gelijke kansen op gezondheid
2. Gezondheid verantwoordelijkheid alle maatschappelijke sectoren

Hoe bevorder je gezondheid?

Sociale
omgeving

Fysieke
omgeving

Participatie

Gedrag &
vaardigheden

Preventie & zorg

Werkt de integrale aanpak?

Visie

Grote consensus over uitgangspunten

Ottawa-charter

Gezond in- aanpak

Jongeren op Gezond Gewicht

+ Integreer aanpak met positieve gezondheid

De praktijk laat zien:

Beperkte uitvoering

Teveel gericht op individu en veel minder op collectieve aanpak

Vaak losse solistische interventies

Versnipperd

Kortdurend

Geen kritische massa

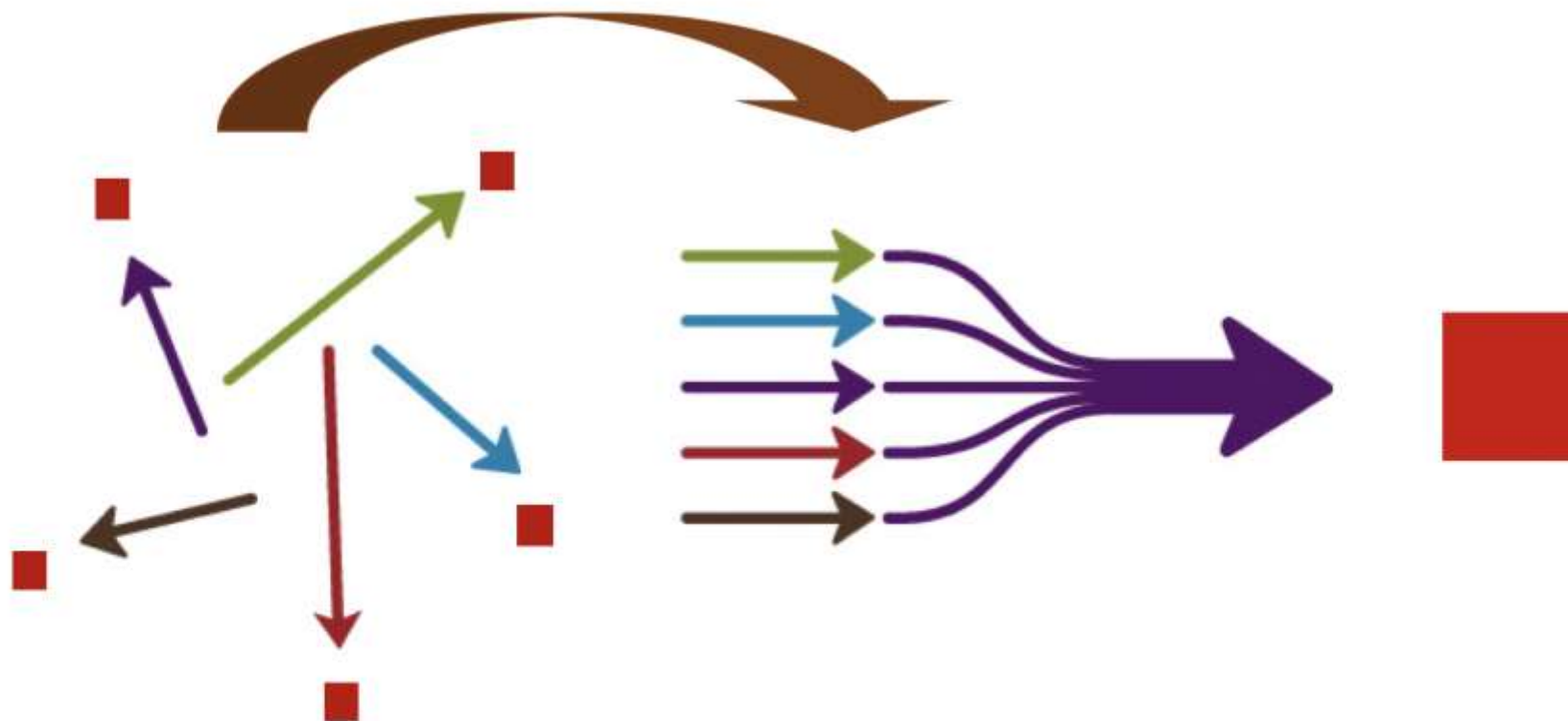
+

De uitdaging:

Visie

**Van versnipperd en kortdurend naar
geïntegreerd en duurzaam effect**

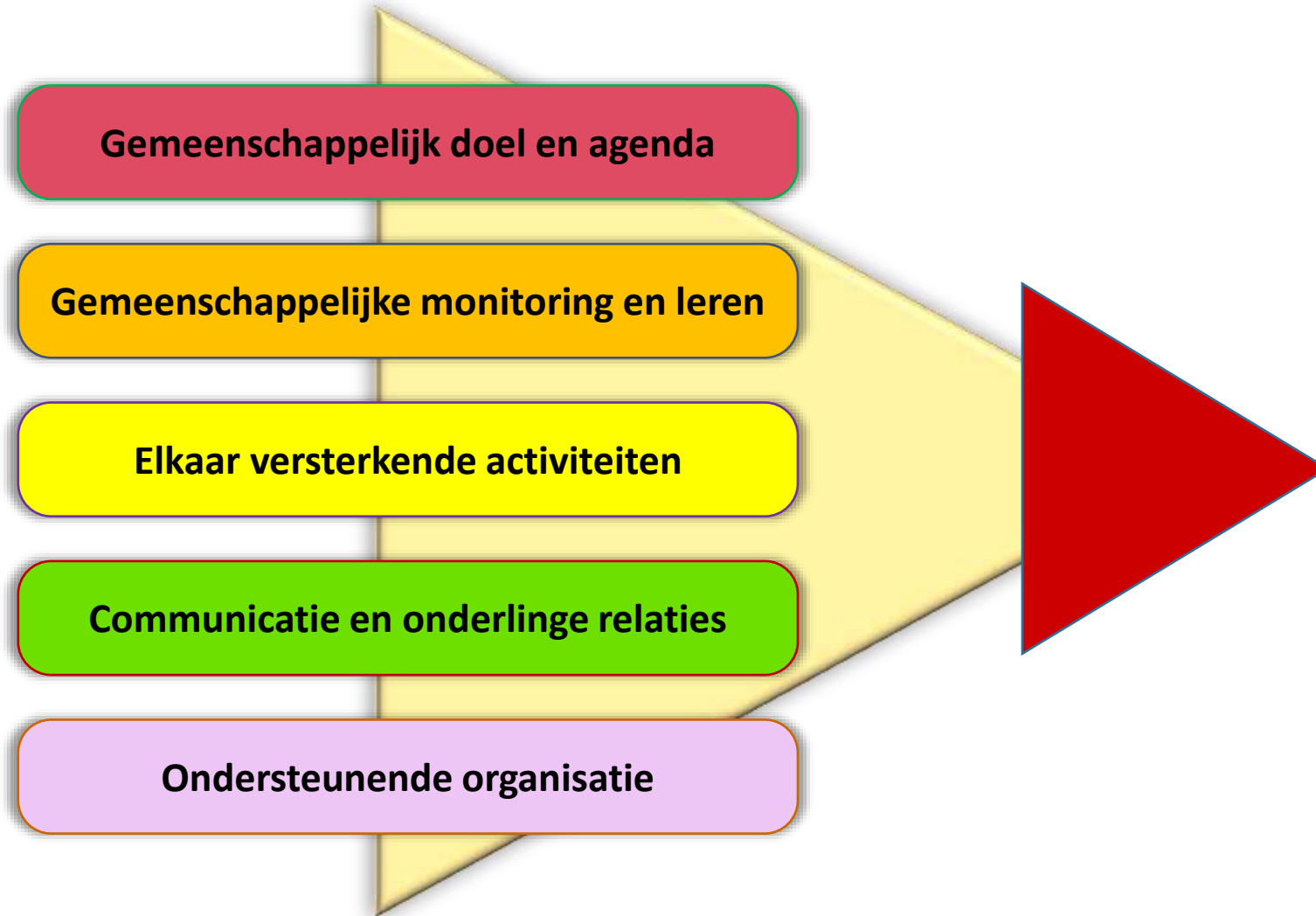
**Geïsoleerde activiteiten
en resultaten**

**Collectieve en
geïntegreerde aanpak** →

**Collective
impact**

De vijf condities van collective impact

Visie

Nijmegen: Groen, Gezond en in Beweging

- Gemeenschappelijke agenda: op hoog strategisch niveau vastgesteld
- Duurzaam resultaat is vooral kwestie van **organiseren**
 - Langjarige inzet
 - Werelden verbinden en elkaar (beter) in stelling brengen
 - Elkaar inspireren en versterken
 - Koppelen strategisch, tactisch en operationeel niveau
 - Projectorganisatie én voortgang monitoren
- Uitnodiging aan andere partijen om mee te doen

Nijmegen: Groen, Gezond en in Beweging

- Gemeenschappelijke agenda: op hoog strategisch niveau vastgesteld
- Duurzaam resultaat is vooral kwestie van **organiseren**
 - Langjarige inzet
 - Werelden verbinden en elkaar (beter) in stelling brengen
 - Elkaar inspireren en versterken
 - Koppelen strategisch, tactisch en operationeel niveau
 - Projectorganisatie én voortgang monitoren
- Uitnodiging aan andere partijen om mee te doen (inmiddels 50 partners)
- Ook de eigen instelling duurzamer en gezonder maken

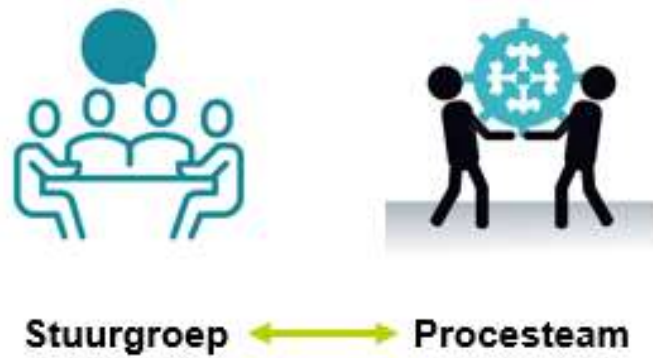
Creëren van een beweging

- Werkconferenties
- Netwerk opbouwen en uitbreiden
- Website en communicatie
- Kansen pakken én activiteiten bij partners laten
- Monitoren en leren

Budget

- ✓ ± € 300.000,- : project coördinatie, communicatie, onderzoek
- ✓ eigen inzet medewerkers kernpartners (ieder ± 12 uur/week)

Hoe

Hoe

Waar werken we aan?

Aanspreekcultuur versterken

Quickscan per wijk met inwoners

Moestuinen en scholen
Vet lekker op de kaart

Verantwoord Alcoholgebruik

'Ik pas' battle deelnemers LPA
en studentensteden

Happy Monday
Bespreekbaar maken

Fietschallenge
Vitaliteitsweek
Kennis uitwisselen
Samen sporten

Infrastructuur voor preventie

Doorverwijsnetwerk met GLI
voor patiënten

Rol van umc als ziekenhuis en als kenniscentrum in preventie

- a. Preventie in de zorg
- b. Voorbeeldproject Beter Gezond
- c. Preventie als umc-breed thema

Pim Assendelft; Hoogleraar Preventie in de Gezondheidszorg,
Radboud Universiteit Nijmegen

A. Preventie in de zorg; rol van het ziekenhuis

- Veel aandoeningen leefstijl-gerelateerd
 - Oorzakelijk
 - Genezend – afvallen ‘geneest’ diabetes type 2
 - Tertiaire preventie – vermindering ziektelast
- (Bezorgdheid over) ziekte is kans om leefstijl ter sprake te brengen
- Er zit ‘veel geld in het curatieve systeem’
- Van ZZ naar GG (naar MM)

Belemmeringen (o.a. onderzoek student Vera Schotman)

- Tijd -> taakdelegatie en doorverwijzing (netwerkzorg)
- Kennis -> is vaak niet het probleem; maar ook: Raamplan geneeskunde en Visie 2025 Federatie Medisch Specialisten
- Motivatie -> is er vaak wel
- Rolopvatting -> identificeren en motiveren
- Vaardigheden en rolopvatting -> dat is een issue
- Samenwerken 1^e lijn / sociale domein -> onwetendheid en handelingsonbekwaamheid -> taak gemeente en GGD

Oplossingen.....

- Leefstijlapps en programma's
 - Leefstijlarts in ZH
 - Preventie-poli
 - Brede training professionals
 -
-
- 'Preventie-paden' binnen het ziekenhuis, en van het ziekenhuis naar buiten (en van buiten naar binnen...)

B. Voorbeeldproject

Beter Gezond

Doel

Leefstijlverbetering binnen de behandeling
van kanker integreren

Beoogde uitkomsten patiënten

Lagere
recidiefkans

Betere kwaliteit
van leven

Lagere
zorgconsumptie

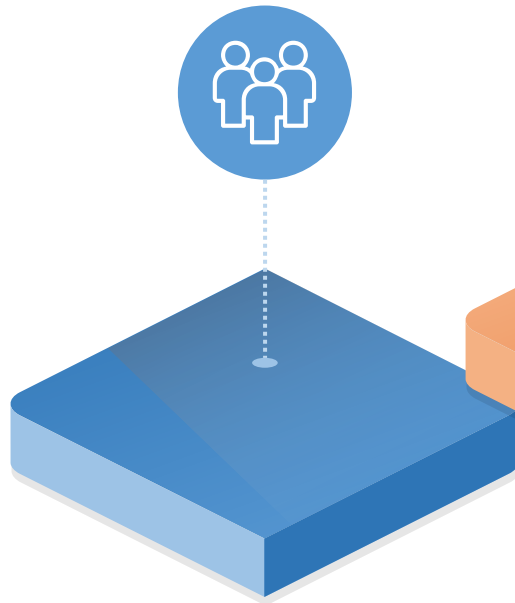
Doelgroep

- Sterk leefstijlgerelateerd tumor
- Niet uitgezaaid (uitzondering: prostaatkanker)
- Redelijke goede overleving
- Desondanks relatief hoog risico recidief/uitzaaiing
- Borst-, darm-, blaas-, nier-, prostaat-, mond- en keelkanker
- Na curatieve behandeling
- Suboptimale leefstijl en gemotiveerd

Instrumenten

Basistraining

Per keten zorgprofessionals (die willen) in één dagdeel trainen in het leefstijlgesprek: **agenderen** en verwijzen.

Train-de-trainer

Per keten één of twee experts trainen tot expert op het gebied leefstijl van gedragsverandering.

Toolbox

Denk bijvoorbeeld aan video's met uitleg over leefstijl aan patiënten.

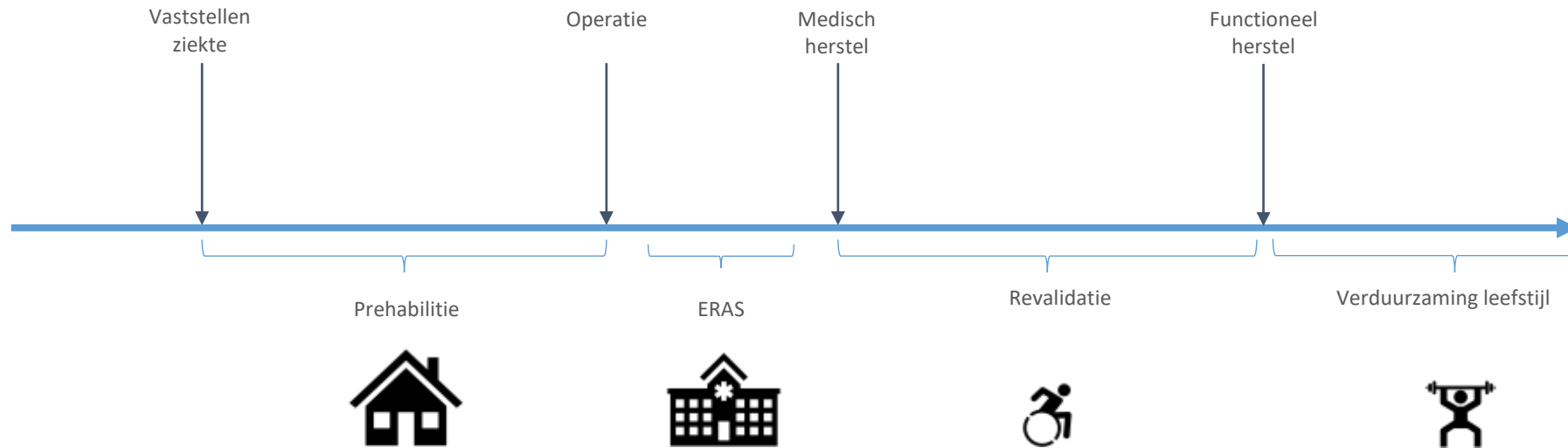

Leefstijlprogramma

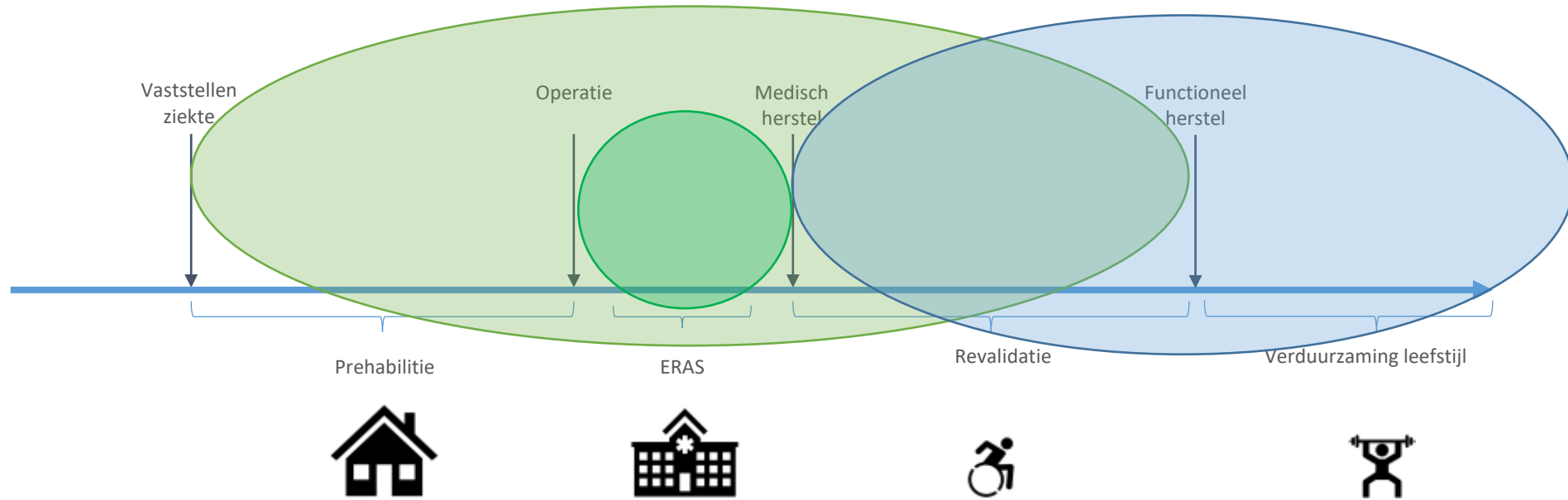
Tweejarig intensief programma buiten het ziekenhuis, na de curatieve behandeling, voor verduurzaming van een gezonde leefstijl.

Patient Journey

Patient Journey

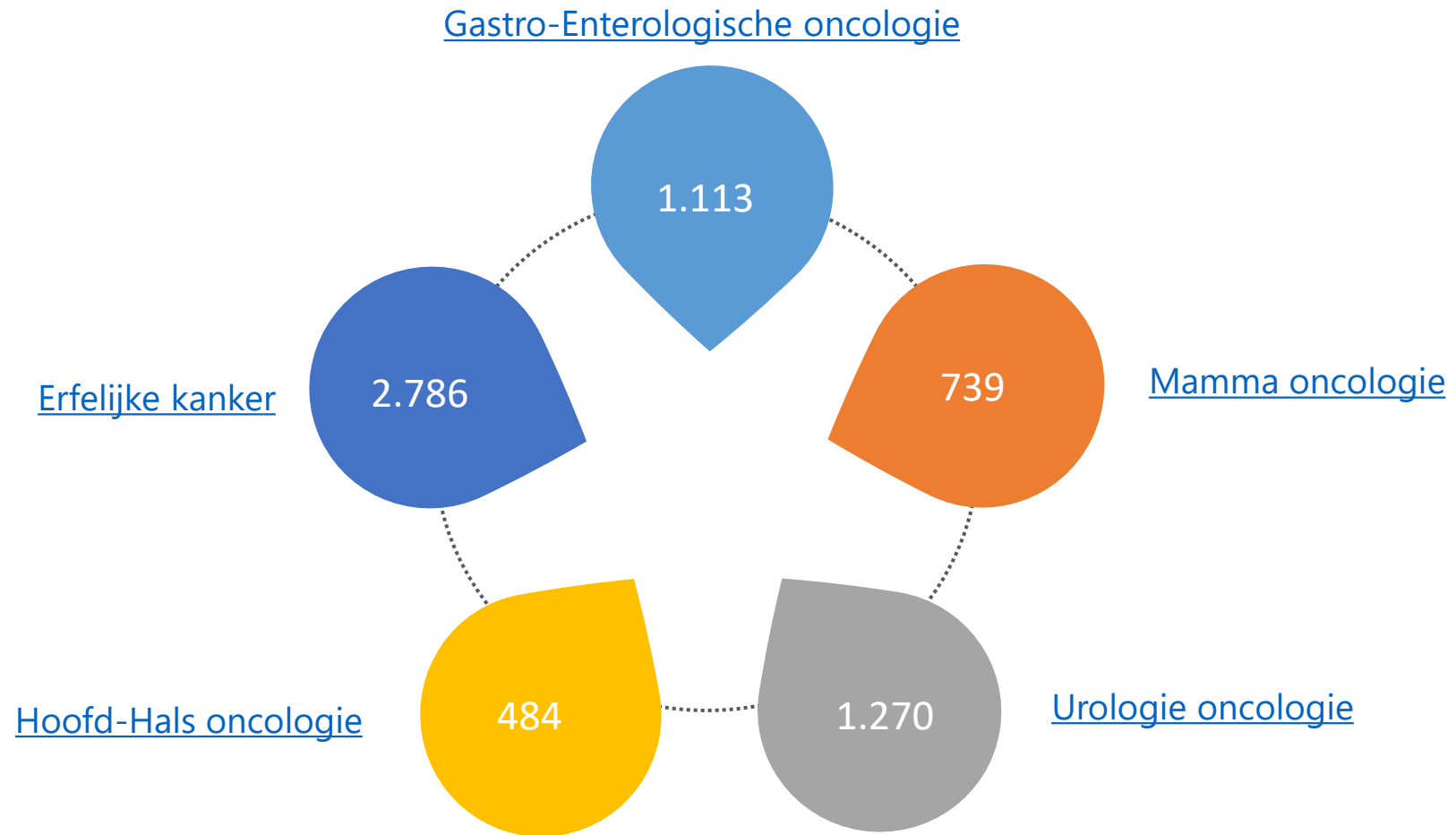
 Fit4Surgery

 Beter uit Bed

 Beter Gezond

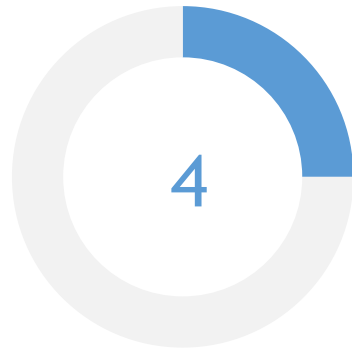
In 2021 starten met vijf ketens Radboudumc

Nieuwe patiënten per jaar

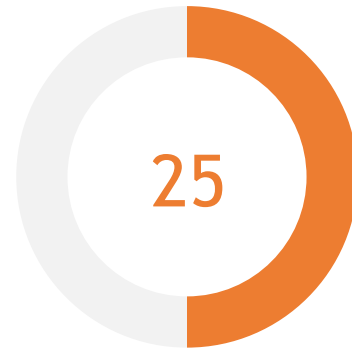
Bereik in drie jaar

Directe bereik van zorgprofessionals en patiënten

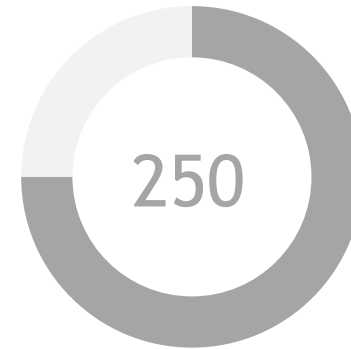
Ziekenhuizen

waarin Beter
Gezond wordt
geïmplementeerd

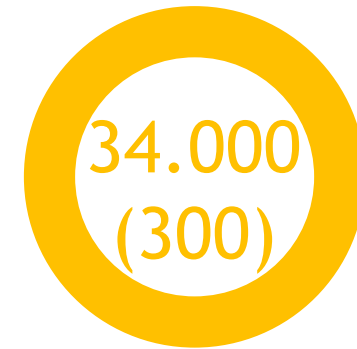
Ketens

die in aanraking
komen met leefstijl

Zorgprofessionals

die de basistraining volgen
en waarvan een aantal wordt
opgeleid tot trainer

Patiënten

voor het leefstijlgesprek
(en 300 die deelnemen aan
het kankerspecifiek
leefstijlprogramma)

C. Rol van umc als kennis- en innovatiecentrum - Kernteam Preventie

Onderzoek en innovatie
met en voor
de gezonde regio

think globally, act locally

Ik zweer/beloof dat ik de
geneeskunst zo goed als ik kan zal
uitoefenen ten dienste van mijn
medemens. Ik zal zorgen voor
zieken, **gezondheid bevorderen** en
lijden verlichten

Veelheid aan initiatieven

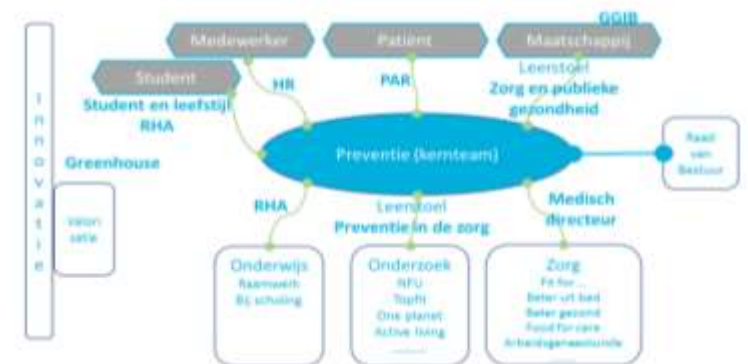
- One planet
- Parkinsonnet
- AI for Health
- Herstel cirkel in de wijk
- KeerDiabetes20m
- Active Living
- Netwerk 100
- Healthy Brain
- Nijmegen groen gezond en in beweging
- Sterker op eigen benen
- AMPHI
- Health Valley
- Top fit
- NFU opgave
- LIFESTYLE4HEALTH
- Beter uit bed
- Food for care
- Healthy professional
- Leefstijl in de spreekkamer
- Stoppen met Roken
- Beter Gezond
- Fit for surgery
-

Kernteam preventie

- Opdracht van RvB
- 5 domeinen, voorzitter Dr J. Hopman
 - Zorg Prof. Kees van Laarhoven
 - Onderwijs en Opleiding Prof. Ronald Laan
 - Onderzoek Prof. Pim van Assendelft
 - Medewerker Dhr. Gys Driessen
 - Maatschappij Prof Gerard Molleman

Innovatie: Martijn de Groot
Studenten: Inge Josemanders
Communicatie: Mark van der Wolf
Patiëntenraad: Monique Gotschalk

Gesprekken met domeinhouders

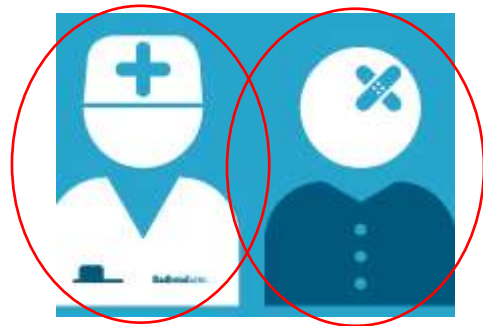
- Behoefte aan Focus
- Versterken van de synergie tussen domeinen
- Creëren van een gezonde financiering van preventie
- Zoeken naar de rol van het Radboudumc

Wat is de waarde van preventie (binnen de gezondheidszorg, maatschappelijk)?

'Marketing' van gezondheid 3 beelden

Medewerker Patiënt

Populatie

Een van de domeinen: Radboudumc Medewerker

- Als vitale medewerker
- Motivatie vaardigheden
- Een team voor de patiënt

Healthy Professionals programma

Hoe zorg je er voor dat je zelf energiek en gezond blijft? In het Healthy Professionals programma leer je om op een duurzame manier met je energie om te gaan. Na het programma voel je je fitter en kun je de energie van de mensen om je heen verhogen, op je werk en thuis.

Discussie

- Leefstijlgeneskunde in ziekenhuizen: druppel op de gloeiende plaat?
 - Preventie-keten: wiens verantwoordelijkheid?
 - Rol umc's?
-
- In gesprek over benutten van interesse bij ziekenhuizen, wie durft?

Afsluiting & digitale kerstborrel

nieuwjaarsborrel 21 januari 2021

met aftrap lustrumjaar:

PHned 25 jaar en NCOOG 125 jaar

